

افت ۱۰ درصدی قیمت طلای سیاه پس از ویروس کرونا | کف ۶۰ دلاری نفت شکست

اضطراب شیوع ویروس کرونا و اثرگذاری آن بر تقاضای نفت که هفته گذشته حدود ۸ درصد قیمت نفت را در بازارهای جهانی کاهش داده بود، با شروع هفته جاری با شدت بیشتری در حال فراری دادن سرمایه‌گذاران از بازار طلای سیاه است. برنت به‌عنوان نفت شاخص در بازار اروپا در معاملات روز گذشته افت نزدیک به ۳ درصد را به ثبت رساند و با شکستن کف حمایتی ۶۰ دلاری خود به قعر سه ماهه رسید.



بر این اساس میزان افت قیمت نفت به دلیل نگرانی از شیوع ویروس کرونا تا کنون به ۱۰ درصد رسیده است. آنچه موجب نگرانی از انتشار این ویروس در بازار نفت شده است، کاهش تقاضا آن هم در بازاری است که مملو از بشکه‌های نفت است. در واقع در شرایطی که بازار با مازاد عرضه مواجه است هر بشکه نفتی که از سمت تقاضای بازار کاسته شود با واکنش تند بازار نفت مواجه خواهد شد. در این شرایط موسساتی چون گلدمن ساکس پیش‌بینی کرده‌اند که کرونا به تضعیف ۲۶۰ هزار بشکه‌ای سمت تقاضای بازار نفت منجر شود. کارشناسان بر این باورند که عدم تعادل در بازار نفت تا ظهور کوچک‌ترین نشانه‌ها از کنترل ویروس کرونا یا کشف واکسن آن ادامه خواهد داشت. با این حال

به نظر می‌رسد تلاش‌های بی‌وقفه چین و جامعه جهانی در کنترل این ویروس مرگبار هنوز به نتیجه محسوسی نرسیده و به همین دلیل معامله‌گران بازار نفت ناامید از بهبود در وضعیت، در حال خروج سرمایه خود از بازار نفت هستند. به گفته منابع معتبر تلفات کرونا به ۸۰ نفر رسیده و در همین حال بیش از ۲ هزار و ۷۰۰ نفر فقط در چین به این بیماری کمتر شناخته شده مبتلا شده‌اند. دولت چین نیز در این میان اعلام کرده در اقدامی جدید تعطیلات سال نو چینی که قرار بود ۳۰ ژانویه به پایان برسد تا دوم ماه بعد تمدید کرده و به این ترتیب از گسترش بیشتر این ویروس به وسیله مسافران به دیگر نقاط جلوگیری می‌کند. با این حال خبرها نشان از انتشار این ویروس در پنج قاره جهان دارد. در معاملات روز دوشنبه تا لحظه تنظیم این گزارش (ساعت ۱۷ به وقت تهران) نفت برنت با ۶۲/۱ دلار معادل ۶۷/۲ درصد کاهش به ۵۹/۰۷ دلار در هر بشکه نزول کرد. با این حال این نفت شاخص در معاملات میانه روز با افت بیش از ۲ دلاری به محدوده ۵۸ دلار بر بشکه نیز سقوط کرده بود. نفت شاخص آمریکا نیز کاهشی برابر با ۸/۲ درصدی تجربه کرد و تا سطح ۶۷/۵۲ دلار بر بشکه کاهش یافت.

نگرانی از کاهش تقاضا

آنچه که باعث سقوط ادامه‌دار قیمت نفت در چند روز گذشته شده، هراس بازیگران بازار نفت از کاهش تقاضای نفت چین در پی افت رشد اقتصادی احتمالی و همچنین کاهش سفرهای هوایی به این مقصد مهم تجاری یا خروج از آن است. هفته گذشته بانک آمریکایی گلدمن ساکس در گزارشی با مقایسه بحران به وجود آمده با ویروس کشنده سارس در سال ۲۰۰۳ پیش‌بینی کرد کرونا ممکن است ۲۶۰ هزار بشکه در روز از تقاضای نفت این کشور بکاهد و قیمت نفت را نیز به میزان تقریبی ۳ دلار کاهش دهد. با این حال افت قیمت نفت تحت‌تاثیر این واقعه بسیار بیشتر از پیش‌بینی گلدمن ساکس و حدود ۶ دلار بر بشکه بوده است.

در این میان اسان‌دپی گلوبال پلاتس در گزارشی جدیدتر به اثرات این ویروس بر نفت پرداخته و نوشته است «ویروسی شبیه به سارس که خارج از چین شایع شود بیشتر از بحران ویروسی ۲۰۰۳ به تقاضای جهانی نفت ضربه خواهد زد چراکه سهم آسیا در تقاضای جهانی اکنون بیشتر از آن زمان است. اما خوشبختانه شیوع ویروس کرونا به نظر نمی‌رسد به اندازه سارس مرگبار باشد که تاثیر آن بر تقاضای نفت را به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای محدود کند.» به گفته پلاتس تخمین اولیه نشان می‌دهد کاهش تقاضای روزانه در دو ماه آینده بیشتر از ۱۵۰ هزار بشکه نخواهد بود. به گفته مقامات دولتی چین کرونا ۳ درصد از مبتلایان را

به کام مرگ می‌کشد و این درحالی است که این نسبت برای سارس ۱۰ درصد بوده است. بنابراین پلاتس با توجه به این موضوع و همین‌طور پیشرفت تکنولوژی و دانش پزشکی در طول دو دهه گذشته ابراز امیدواری کرده این ویروس فقط بین ۵۰ تا ۱۵۰ هزار بشکه در روز از تقاضا برای سوخت جت در دو ماه آتی بکاهد. براساس این منبع آماری، تقاضای سوخت جت در زمان شیوع سارس برای حدود شش ماه با افت ۳۲۰ هزار بشکه‌ای مواجه شده بود اما در طول این سال‌ها تقاضای جهانی سوخت جت ۴۷ درصد رشد داشته و به ۷/۱۱ میلیون بشکه در روز رسیده است. عمده این رشد در چین، جنوب‌شرق آسیا و جنوب این قاره اتفاق افتاده است. لازم به ذکر است سارس توانسته بود در طول کمتر از دو ماه بهای طلای سیاه را به میزان یکسوم کاهش دهد و از بشکه‌ای ۳۴ دلار به ۲۴ دلار بر بشکه برساند. به دنبال ترس به وجود آمده و واکنش شدید معامله‌گران مقامات نفتی در خاورمیانه دست به کار شده و با اظهاراتی امیدوارانه سعی در بازگرداندن آرامش به بازار دارند. در این راستا وزیر انرژی عربستان به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده نفت دنیا به رویتزرگفته است اوپک و متحدانش در صورت لزوم توانایی واکنش به هر نوع اختلال در بازار را دارند. او افزوده که مطمئن است خود دولت چین و جامعه جهانی می‌توانند شیوع کرونا را تحت کنترل درآورند و کاملاً ریشه‌کن کنند. عبدالعزیز بن سلمان معتقد است ریشه افت قیمت نفت در روزهای اخیر روانی بوده و انتظارات به شدت منفی بعضی بازیگران بازار نفت به رغم تاثیر محدود این ویروس بر تقاضای نفت نیز بر ضعف بازار افزوده است. به گفته او این «بدبینی افراطی» در سال ۲۰۰۳ نیز وجود داشت اما سارس نتوانست تاثیر چشمگیری در کاهش تقاضای نفت بگذارد. وزیر نفت عمان نیز اعلام کرده کشور متبوعش از آمادگی عربستان برای واکنش به تاثیرات احتمالی بر بازار نفت کاملاً حمایت می‌کند. عمان یکی از اعضای اوپک‌پلاس است و در توافقات این گروه مبنی بر کاهش تولید نفت به میزان ۷/۱ میلیون بشکه در روز نقش داشته است. وزیر امارات متحده عربی دیگر عضو اوپک‌پلاس بود که روز گذشته سعی کرد شرایط در بازار نفت را عادی نشان دهد. سهیل مزروعی گفته که بهتر است درخصوص تاثیر ویروس کرونا بزرگنمایی نشود و در عین حال تاکید کرده که در صورت لزوم اوپک‌پلاس درخصوص تاثیر این ویروس بر بازار نفت در نشست عادی این گروه در ماه مارس گفت‌وگو خواهد کرد. با این وجود برخی تحلیلگران واکنش شدید بازار به خطرات احتمالی را طبیعی دانسته و می‌گویند مازاد عرضه در چین از طریق صادرات محصولات پالایشی این کشور به دیگر نقاط جهان انتقال پیدا می‌کند و بر این اساس فعالان بازار به حالت تدافعی درآمده‌اند. به باور این کارشناسان به دلیل اینکه

سرمایه‌گذاران در تلاش برای کاهش ضرر در بازار هستند کنترل اوضاع با سخنانی از جنس اظهارات وزیر انرژی عربستان راه به‌جایی نخواهد برد.

اختلال در عرضه ادامه دارد

اما در شرایطی قیمت نفت در ۵ روز معاملاتی نزدیک به ۱۰ درصد افت قیمت را تجربه کرده است که در سمت عرضه اختلال گسترده‌ای از سوی کشورهای عضو اوپک از اوایل هفته گذشته دیده می‌شود. به‌دلیل افزایش تنش‌های داخلی تولید نفت در لیبی تاکنون ۸۰ درصد کاهش یافته و به گفته سخنگوی شرکت ملی نفت این کشور از بیش از ۱/۲ میلیون بشکه پیش از این وقایع به حدود ۲۸۴ هزار بشکه در روز رسیده است. آن‌طور که پلاتس نوشته است تحت‌تاثیر اختلالات در تولید لیبی در مجموع طی این مدت ۴/۸۴ میلیون بشکه از سمت عرضه بازار نفت کاسته شده است. عراق دیگر کشوری است که از هفته گذشته به دلیل تنش‌های داخلی با اختلال در تولید مواجه شده بود. با این حال رسانه‌ها روز گذشته از بازگشت میدان نفت الاحدب به مدار تولید پس از حدود یک هفته خبر دادند. تولید این میدان برابر با ۷۰ هزار بشکه در روز است. هرچند اختلال در سمت عرضه شدید بوده است، اما در شرایطی رخ داده که آژانس بین‌المللی انرژی پیش از انتشار ویروس کرونا میزان مازاد عرضه در نیمه اول ۲۰۲۰ را حدود یک میلیون بشکه در روز برآورد کرده بود. بنابراین با توجه به این برآورد اختلالات سمت عرضه بدون در نظر گرفتن تاثیر ویروس کرونا، نمی‌تواند بازار را با کمبود مواجه کند.